

Utförandeanvisningar

Mentaltest

Gäller från 1 januari 2023

Innehåll

Utförandeansvisningar för Mentaltest	3
1. Allmänt.....	3
1.1 Test vintertid.....	3
2. Publik.....	3
3. Provdagen.....	3
4. Genomförande	3
4.1 Flera moment (retningssituation) omfattar tre skeenden	4
KONTAKTVILLIGHET - moment nr 1	5
GRIPANDE OCH KONKURRENS FÖREMÅL – moment nr 2	7
FÖRFÖLJANDE OCH GRIPANDE – moment nr 3	10
UTHÅLLIGHET – moment nr 4.....	12
SOCIALT SAMSPEL – moment nr 5.....	14
FLOCKKÄNSLA – moment nr 6	15
AKTIVITETSNIVÅ - moment nr 7	17
ÖVERRASKNING – moment nr 8.....	18
LJUDKÄNSLIGHET – moment nr 9.....	20
SLÄDEN – moment nr 10.....	23
SKOTTPROV - moment nr 11	25
AKTIVITETSNIVÅ - moment nr 12.....	26
TILLÄGGSPROV	27

Utförandeansvisningar för Mentaltest

Detta dokument är, tillsammans med tillhörande protokoll, ett komplement till reglerna för mentaltest.

1. Allmänt

1.1 Test vintertid

Det är av stor vikt att det finns tillgång till test under vintertid för att få en jämnare spridning av tillfällena under året.

Snödjup och temperatur får dock inte vara sådana att genomförandet av testen påverkas. Hänsyn måste också tas till funktionärerna. Det rekommenderas därför inte att tester genomförs i djup snö eller vid kraftig kyla. Snöskottning för upprätthållande av transportvägar måste genomföras.

Observera att när MT genomförs i snö ska trasor till förföljande och gripande vara i kontrast mot snön, dvs. mörkfärgade.

2. Publik

Det är viktigt att publiken informeras om följande:

1. Förflyttningarna mellan momenten ska ske snabbt och inte fördröjas i onödan.
2. Mobiltelefoner får inte vara påslagna under själva testet.
3. Publiken ska vara stående och tyst så fort hunden anländer till varje moment samt under pågående moment.
4. De som vill filma mentaltest ska kontakta arrangören för att beredas lämplig plats.
5. Publiken ska vara placerad så att hunden inte störs, 10 meter bakom hund och förare, beroende på moment. Är det en stig står publiken på samma sida om stigen. Publiken får inte hindra hundens flyktmöjligheter.

3. Provdagen

1. Banan ska vara förlagd i lämplig terräng och färdig i tid, dvs. senast 30 minuter före första hund.
2. Figuranterna ska veta sina uppgifter och ansvara för sitt/sina moment.
3. Domarna ska ges tillfälle att tillsammans med testledaren inspektera banan före första hund.
4. Information om skottlossning och pågående test bör finnas på platsen.

4. Genomförande

Testledaren är ansvarig för mentaltestet.

Testledaren ska:

- Instruera samtliga funktionärer och se till att de är på plats.
- Vid behov utse medhjälpare som kan ta hand om publiken.
- Informera hundföraren om nästa moments genomförande minst 10 m bakom utgångsläget.
Detta sker när hund och förare är i rörelse, lämpligen under förflyttning mellan momenten.
- Se till att tidsintervallet är minst två minuter från det ena momentets avslutande till nästa moments påbörjande.

- Se till att hunden, i de situationer då den ska vara kopplad, framförs i icke strypank eller halsband. Hunden får endast vara iförd ett (1) halsband.
- Tillhandahålla ett koppel av rätt längd (ca 1,8 meter) samt ett halsband som hunden inte kan kränga av.
- Kontrollera att varje moment som innefattar efterkontroll, har en i huvudsak rak och plan sträcka av minst 10 m före och efter objektet.

4.1 Flera moment (retningssituation) omfattar tre skeenden

1. Väckning

Varje retningssituation måste startas lika för alla hundar.

2. Handlingsprogram

Retningssituationerna som utlöser handlingarna ska ha samma utformning för varje hund.

3. Undersökning - minnesbilder

Avslutningen måste utformas så att den inte blir en ny retningssituation.

Exempelvis får inte testledare eller förare rycka i objektet eller figuranten röra sig i fel ögonblick.

4.2 Hjälpa för undersökning

Punkt 1. 30 sek övriga utförs i 15 sek. intervaller

1. Föraren passiv, hunden får utreda utan hjälp (30 sek)
2. Föraren går fram till objektet.
3. Föraren talar till figuranten eller objektet och lockar på hunden om den inte är i omedelbar anslutning till föraren. Föraren kan uppmanas att sätta sig på huk framför objektet.
4. Om hunden inte tar sig fram inom tid, avgör domarna hur man bäst får hunden att avreagera innan efterkontrollen påbörjas.

När hunden har undersökt retning kopplas den och efterkontrollen av minnesbilder börjar. Oavsett om kontakten var mycket snabb ska hunden inte tvingas fram för ytterligare undersökning.

KONTAKTVILLIGHET - moment nr 1

Syfte

Att utröna hundens sociala självsäkerhet och förmåga att ta kontakt med och besvara kontakt från främmande människor.

Miljö

Momentet ska förläggas i öppen terräng, plan mark, gles skog eller liknande. Ej starkt motljus i form av lågt stående sol.

Publik

Funktionärer och åskådare ska vara på plats innan hunden anländer.

Förberedelse

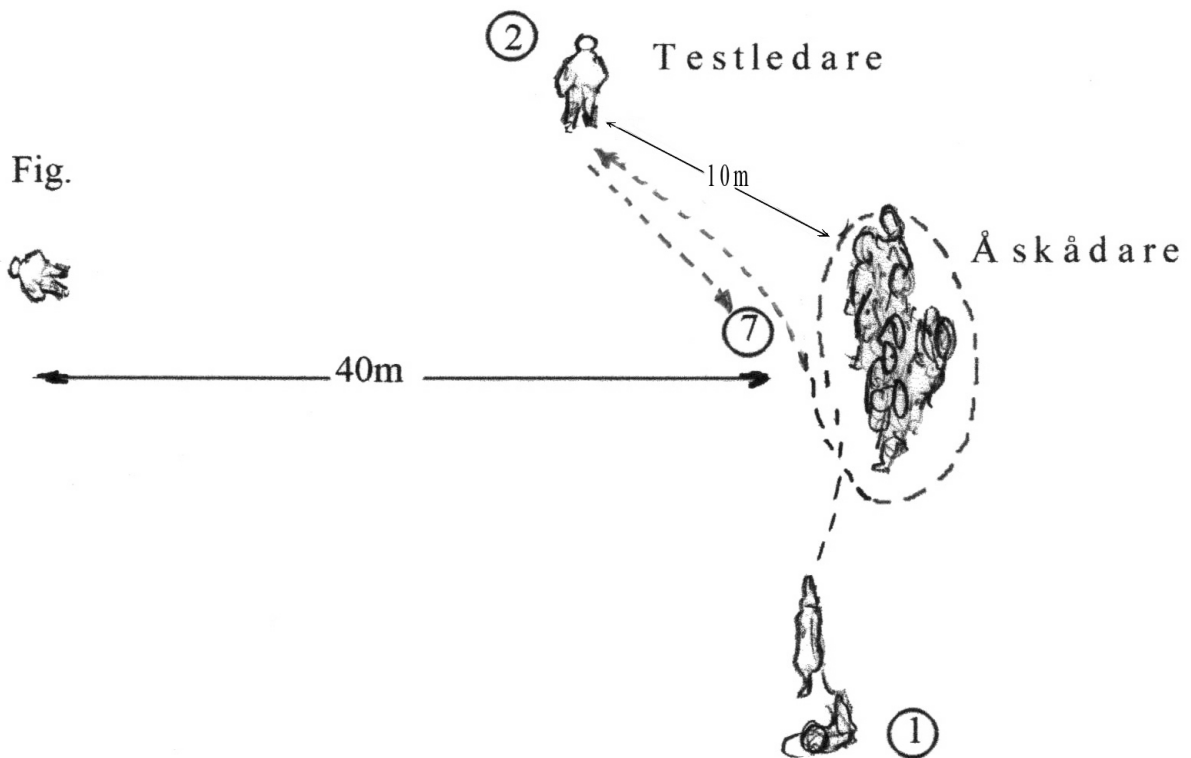
Figuranten som ska ansluta till publiken går till sin dolda utgångspunkt, på 40 meter från publiken, innan hund och förare skickas fram till publiken och moment 1 börjar.

Genomförande

1. Hund och förare passerar runt publiken så att hunden har möjlighet att ta kontakt med publiken.
2. Hund och förare går fram till markering och vinklar av mot testledaren, minst 10 meter från publiken (*bild 1*).
3. Testledaren är passiv.
4. Testledaren hälsar på föraren, om hunden tar kontakt först besvaras kontakten.
5. Testledaren hälsar på hunden genom att prata och därefter klappa den.
6. Testledaren tar ny kontakt med hunden och tar en kort promenad, ca.10 m. TL vänder sig mot föraren och gör halt samt klappar om hunden och återgår till föraren.
7. TL håller där hunden i halsbandet inför hantering och överlämnar koppeländen/handtag till föraren. Hanteringsordning - huvud, bål, benen och tänderna.
8. Testledaren genomför en hantering och visitation av hundens huvud, bål, ben och tänder.
Alla fyra benen ska lyftas. TL ska hålla kvar i halsbandet under hela hanteringen, och böja sig över hunden när benen lyfts.
9. Hunden ges möjlighet att ta ny kontakt med publiken. Föraren ställer sig framför och i direkt anslutning intill publiken (*bild 1*). Publiken ska bilda mur bakom hund och förare.
10. När hunden riktar sin uppmärksamhet utåt börjar figuranten att närma sig publiken från 40 meters avstånd med riktning mot föraren och går fram och hälsar på denne.
11. Om hunden tar kontakt – besvara kontakten. Figuranten ansluter till publiken.
12. Om hunden avvisar ska figuranten passera och ansluta till publiken. Förare och hund lämnar publiken, som grupperar om sig. Därefter kommer hund och förare tillbaka och gör en ny passering runt publiken.

Det är viktigt att hälsning, transport och hantering av hunden genomförs på ett lugnt och tryggt sätt och att hunden ges möjlighet till att skapa en relation med testledaren före visitationen.

Bild 1

GRIPANDE OCH KONKURRENS FÖREMÅL – moment nr 2

Syfte

Under detta moment bedöms hundens vilja att starta en dragkamp, konkurrera om föremål, och samarbeta/uppmana, leka med en främmande person, testledaren.

Miljö

Momentet ska förläggas i öppen terräng, plan mark, gles skog eller liknande. Ej starkt motljus i form av lågt stående sol.

Material

Lekföremål = stort mjukt kampskinn, längd ca 70 cm. (bild 2)
Ett torrt/hårt skinn fuktas lätt, så att det blir mjukt innan första start.

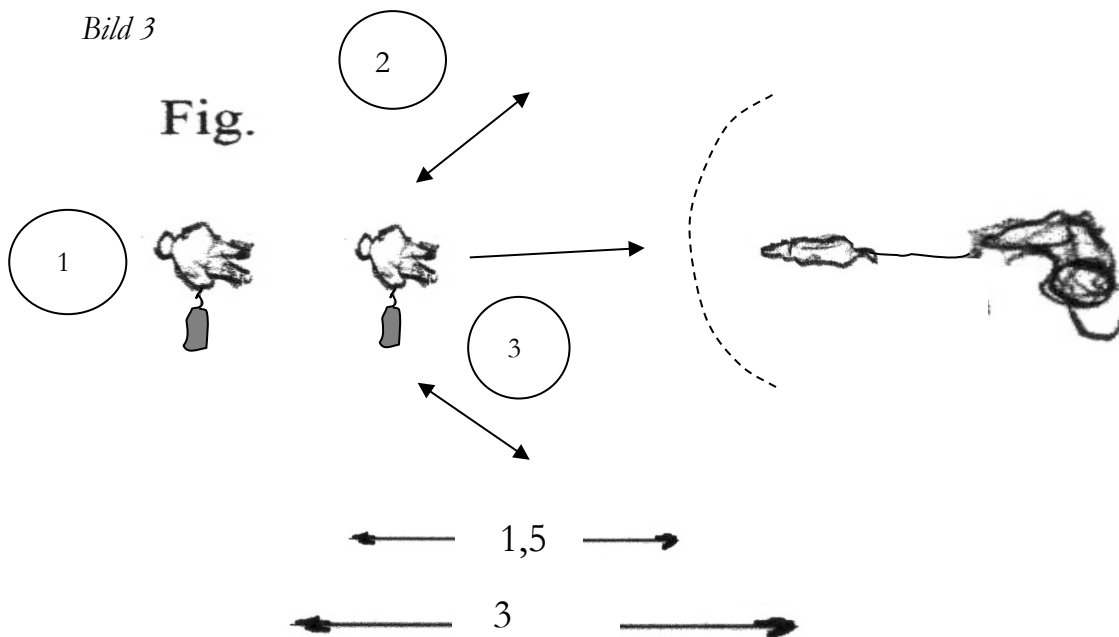
Bild 2

Genomförande

Hund och förare går till anvisad plats, ca 10 m från åskådargruppen. Testledaren ger alla instruktioner innan lekföremålet tas fram.

1. Hund och förare placeras i utgångsposition med hunden framför föraren i koppel. TL ställer sig c:a 3 meter framför ekipaget. Därefter arbetar TL mot hunden på ett avstånd om c:a 1,5 meter.

Bild 3

2. TL startar momentet genom att med skinnet i sidled framför sig slå det i marken 2 ggr (vä - hö). Därefter gör TL en lätt joggande förflyttning på 3–4 meter vänster – höger cirka 1,5 meter framför hunden med skinnet i ena handen med en lätt lockande rörelse på skinnet. Ingen rörelse med skinnet in mot hunden.
3. Efter förflyttning vänster-höger greppar TL skinnet brett med båda händerna under fortsatt förflyttning som nu övergår till gång med bestämda steg och

fortsätter snett in i hundens sektor/räckvidd. Skinnet hålls utsträckt framför TL:s mage med båda händerna genom att överarmarna hänger lodrätt rakt ned och armbågsvecket har c: a 90° vinkel.

Målbilden för TL är att med bestämda steg gå in i hundens sektor och därigenom ge hunden möjlighet att genomföra sitt gripande av skinnet. TL:s uppgift är alltså inte vare sig att trycka in skinnet i hundens mun eller att försvåra gripandet. Skinnet hålls bara helt stilla och utsträckt mellan händerna när TL går in i hundens sektor

Om hunden griper upptar TL en dragkamp med lugna men bestämda rörelser i sidled där hunden ska ges möjlighet att ha tassarna i marken. Kampen ska pågå c: a 10 sekunder, varefter hunden får vinna skinnet.

Om hunden inte griper fortsätter TL att lugnt men bestämt förflytta sig snett i sidled mot hunden inom hundens räckvidd/sektor med skinnet i oförändrad position till dess hunden griper eller domare avbryter. Griper hunden utförs dragkamp enligt föregående stycke.

4. Föregående kampövning upprepas en gång från TL uppställd c: a 3 meter framför ekipaget (punkt 1- 3).

5. Efter repris av kampövningen kopplas hunden loss och föraren håller den i halsbandet.

Ekipaget placeras vid en markering. TL förklarar momentet för föraren och instruerar denne att släppa hunden när TL håller ut kampskinnet och säger ”släpp” (cirka 6 meter).

TL startar övningen genom att med samma retning som i föregående övning slå skinnet 2 ggr i sidled i marken.

Därefter vänder TL ryggen mot ekipaget och joggar bort från detta, samtidigt som skinnet fattas med båda händerna och hålls utsträckt vid sidan av kroppen i midjehöjd. Domare och TL ska innan testen börjar klarlägga på vilken sida av kroppen TL håller skinnet så att domarna placerar sig rätt. När hunden griper skinnet fångas hunden mjukt upp och TL inleder en dragkamp med bestämda rörelser främst i sidled, där hundens tassars ska ges möjlighet att vara i marken.

Efter cirka 10 sekunders kamp belastas hunden genom att TL lyfter upp skinnet i brösthöjd och TL därefter med 4 lugna men bestämda steg pressar hunden bakåt, varefter armarna åter sänks så att hundens fyra tassars är i marken och hunden ges möjlighet att vinna kampskinnet.

Släpper hunden sitt bett vid belastningen sänker TL sina armar till den position de hade innan belastningen startade för att erbjuda möjlighet till nytt gripande. Griper hunden provas ny belastning. Släpper den då på nytt avbryts belastningsförsöken och hunden tas upp i vanlig dragkamp, där hunden därefter får vinna skinnet.

Om hund inte griper i övningens inledande jakt fortsätter TL sin joggande flykt tills domare avbryter.

6. När TL i denna övning låtit hunden vinna skinnet står såväl TL som förare helt passiva och tysta under 15 sekunder för att ge hunden möjlighet att återvända till TL och samarbeta/uppmana till mera kamp. Återvänder hunden till TL så står denna fortfarande i 15 sekunder. Detta för att se om hunden gör upprepande uppmaningar. Om den fortfarande uppmanar efter 15 sekunder tar TL upp en kort kamp och sen avslutas det med att hunden får vinna skinnet. Har hunden inte återvänt till TL inom 15 sekunder avslutas momentet.

FÖRFÖLJANDE OCH GRIPANDE – moment nr 3

Syfte

Att testa hundens lust att springa efter och gripa ett litet föremål i rörelse.

Miljö

Momentet ska förläggas till någorlunda plan mark, en bredare stig eller liknande.

Material och utformning

Föremål = stark trasa, ca 40 - 50 cm lång och ca 5 cm tjock av fiberfäll eller likvärdigt material.

Föremålet byts ut mot nytt föremål om det blivit blött eller lerigt.

Observera att färgen ska vara i kontrast mot underlaget. Varje föremål kan vara försett med en

ögla för att underlätta fastsättningen.

Lina = ca 45 m lång

En stolpe (minst 1 meter hög) som sätts ner i marken enligt *bild 4*.

Fäst en trasa i en tillräckligt lång lina, som dras runt stolpen och därefter längre bort från själva banan där trasan ska läggas gömt så att hunden inte kan få syn på den innan momentet börjar.

Så kallad **el-hare ska användas**.

Momentet börjar med att trasan dras ut från den dolda startpunkten för att när den rundar stolpen som står efter ca 5 m, stoppas trasan. Efter ca 5 sekunder ska trasan dras vidare mot själva gripandeplatsen som ligger ytterligare ca 30 m bort. När hunden är inne i banan så görs det ett litet ryck.

Hela sträckan som trasan dras inklusive gripandeplatsen ska vara väl synlig för såväl domare som hund.

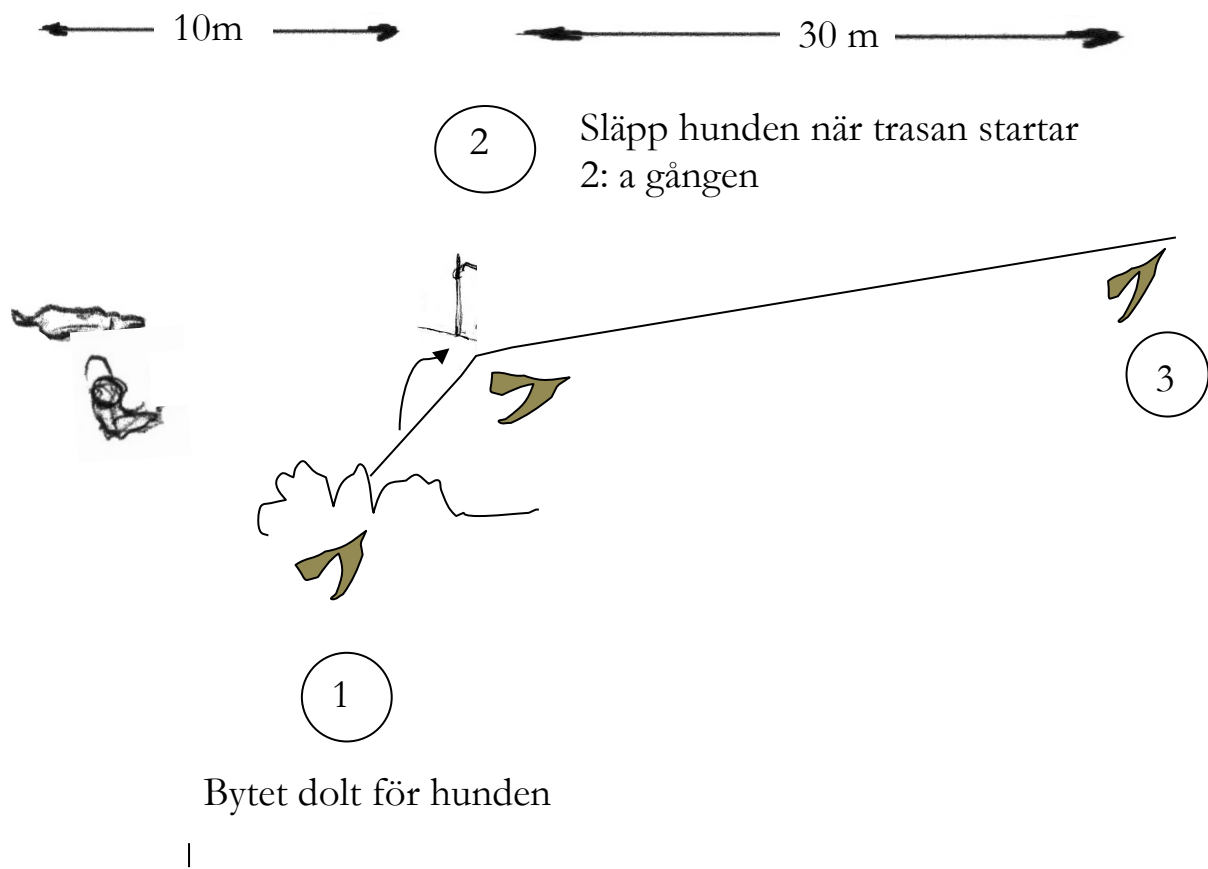
Genomförande

Bytet måste ha hög fart och göra en knyckig flykt runt stolpen innan stoppet, för att ge den rätta retningen som kan utlösa ett förföljande.

Hela momentet utförs två gånger.

1. Föraren och hunden stannas ca 10 meter från i höjd med stolpen (höjd minst 1 meter) som trasan rundar. Föraren uppmanas att koppla loss och stoppa undan kopplet och att fatta tag i hundens halsband, startkoppel kan användas. När ekipaget kommit fram ska trasan starta inom en (1) sekund.
2. När trasan har passerat runt pinnen stannas den under ca 5 sekunder.
3. När trasan startar efter uppehållet ges ordern ”släpp”. Föraren släpper hunden och trasan dras iväg ytterligare ca 30m. Trasan ska vara väl synligt för hunden från det att den kommer fram från den dolda startpunkten till den dras iväg på sista delen.

Bild 4

UTHÅLLIGHET – moment nr 4

Syfte

Att testa hundens förmåga att bibehålla intresset för ett ”försvunnet” föremål.

Miljö

Momentet ska förläggas till någorlunda plan mark.

Material

Modifierad lastpall (EU-pall). Den mittersta brädan under lastpallen samt det mittersta stödet sågas ur, vilket gör det lättare att placera bollen (*bild 5*).

Längs lastpallens lång- och kortsidor monteras ribbor i mitten av utrymmet mellan lastflaket på lastpallen och brädan i botten (höjden är 100 mm) (*bild 6*). På lastpallens kortsidor monteras en bräda på undersidan, på samma sätt som på långsidorna.

Bild 5

Ribbor runt pallen:

Två ribbor 20 mm x 20 mm x 1200mm

Två ribbor 20 mm x 20 mm x 800 mm

Två brädor 95 mm x 20 mm x 700 mm

Ribbor och brädor kan antingen spikas eller skruvas fast. Lättare att byta vid skada om de skruvas.

Helgjuten boll i snöre ca 70 mm i diameter

Bild 6

Genomförande

1. Förare och hund ställer upp 5 meter från lastpallens långsida. Föraren uppmanas att koppla loss och stoppa undan koppel och att fatta tag i hundens halsband.
2. Testledaren överlämnar bollen till föraren och går därefter och ställer sig halvvägs till lastpallens långsida. Föraren uppmanas att kasta/rulla bollen till testledaren. Därefter placerar testledaren bollen mot lastpallens långsida och går och ställer sig i höjd med förare och hund och ca 2 meter vid sidan om dem. Föraren beordras att släppa hunden. När hunden gripit bollen uppmanas föraren att kalla in den och ta hand om bollen. Om hunden inte har något intresse för bollen kallas den in och testledaren överlämnar bollen till föraren.
3. Därefter ställer sig testledaren halvvägs till lastpallens långsida och föraren uppmanas att kasta/rulla bollen till testledaren. Denne lättar på lastpallen och placerar bollen under den. Testledaren går och ställer sig i höjd med förare och hund och ca 2 meter vid sidan om dem. Föraren beordras att släppa hunden.

Hunden tillåts arbeta i maximalt 90 sekunder varefter föraren hämtar hunden. Hunden får ta bollen när momentet är slut och lastpallen lyfts.

Tiden tas från det hunden släpps. Domarna avgör när hunden bryts.

TL informerar vid 30, 60, 90 sek. intervallerna. Startkoppel kan användas.

SOCIALT SAMSPEL – moment nr 5

Syfte

Att testa om hunden engagerar sig i en social leksituation med inslag av dominans från figuranten.

Miljö

Provet ska genomföras i terräng utan stora nivåskillnader.

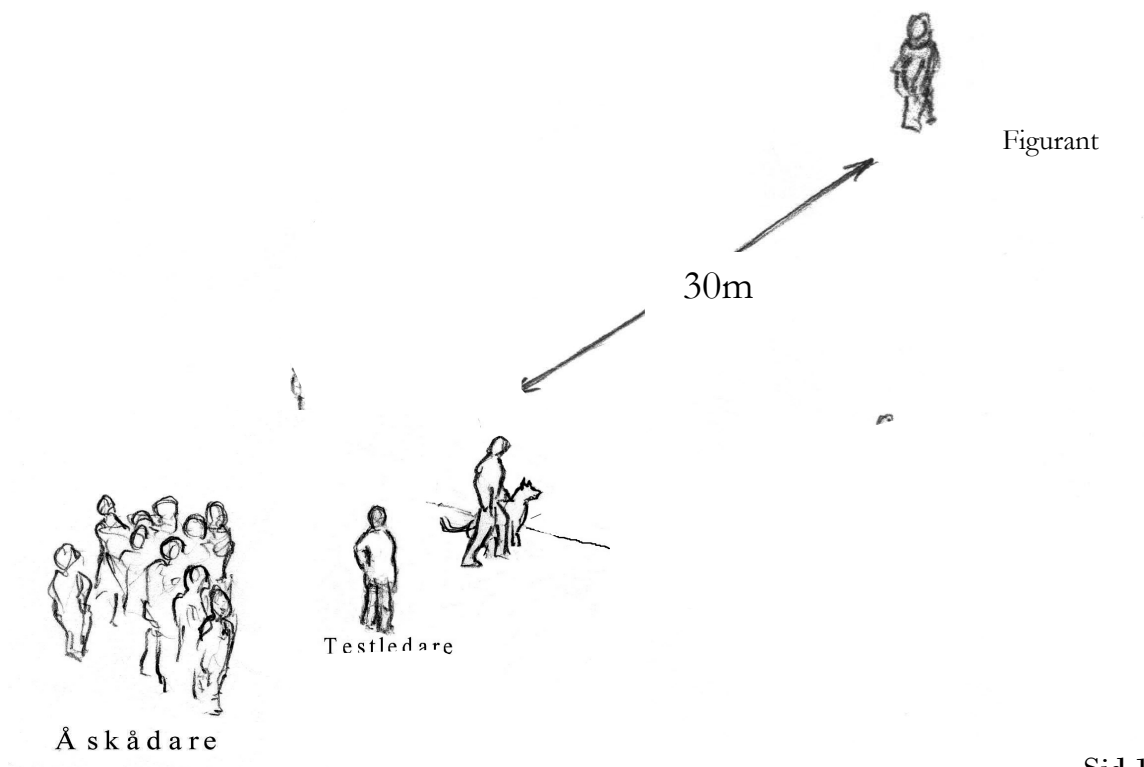
Utformning

Figuranten har normal klädsel men ska inte bära huva eller annan huvudbonad. Figurantarbetet genomförs av behörig figurant som ska vara okänd för hunden.

Genomförande och hjälp för undersökning

1. Figuranten står med sidan mot hunden innan start. Figuranten klappar snabbt i händerna två gånger. (bild 7).
2. Vid signal från testledaren vänder figuranten upp mot hunden i stillastående dominans.
3. Därefter växlar figuranten till en tydlig lekinvit och förflyttar sig i sidled över mittlinjen mot hunden.
4. Därefter går figuranten över i en stillastående dominans igen.
5. Figuranten växlar mellan dominans och tydlig lek med ett par stannanden där blick/kropp viks från hunden. Domaren har här möjligt att ge en enkel instruktion till figuranten t ex lek eller dominans. Viktigt att figurant läser och agerar mot hund.
6. Figuranten avslutar efter signal från domaren med dominans, stannar upp och vänder sig om från hunden. Föraren går fram till figurant med kopplad hund.

Bild 7

FLOCKKÄNSLA – moment nr 6

Syfte

Att testa hundens förmåga att agera rationellt i en konfliktsituation i samband med att den ska återfinna den försvunne föraren.

Miljö

Provet ska genomföras i terräng utan stora nivåskillnader. Hunden måste kunna se hela området.

Utformning

Minst sexton (16) halvfigurer (skyttefigurer) ordnas i ett hästskoformat system runt en stig eller liknande.

Figurerna ska riktas inåt (mot centrumlinjen). Om möjligt bör figurerna helst ställas upp i överskådlig terräng. Mellan figurerna och den plats där föraren ska gömma sig ska finnas buskar eller skärm så att hunden inte ser var föraren gömmer sig. Avståndet mellan de yttersta figurerna på baslinjen ska vara ca 20 meter (*bild 8*).

Material

De militära halvfigurerna ska ha ögon med en svart pupill omgiven av vitt (ögat ska vara 3 cm i diameter och pupillen 1,5 cm i diameter) och placeras så att halvfigurens underkant är högst 10 cm över markytan. Halvfigurerna ska vara svarta, militärgröna eller kamouflagefärgade.

Startkoppel, ca 50 cm lång rem/lina.

Genomförande och hjälp för undersökning

Hunden och föraren placeras ca 25 meter framför figurraden (*bild 8*). Testledaren håller hunden i ett startkoppel. Föraren tar med sig sitt eget koppel och lämnar hunden springande. Fram till första figurerna ropar föraren på hunden men ska därefter vara tyst. Föraren gömmer sig på den anvisade platsen ca 30 meter efter sista figuren. När föraren är på plats i gömstället väntar testledaren ca 15 sekunder och därefter dras den rörliga figuren upp, (hunden måste uppmärksamma rörelsen). Efter ytterligare ca 10 sekunder släpps hunden.

Hunden släpps när den har blicken framåt även om detta sker efter t.ex. 8 sekunder.

Får hunden problem att komma igenom eller förbi raden av figurer ska den ges god tid. Så länge den målmedvetet koncentrerar sig på att hitta föraren ska den inte brytas. Tappar hunden intresset eller går tillbaka till åskådargruppen sker följande:

1. Föraren ropar på hunden.
2. Testledaren går med hunden fram till figurerna.
3. Föraren kommer fram ur gömstället.

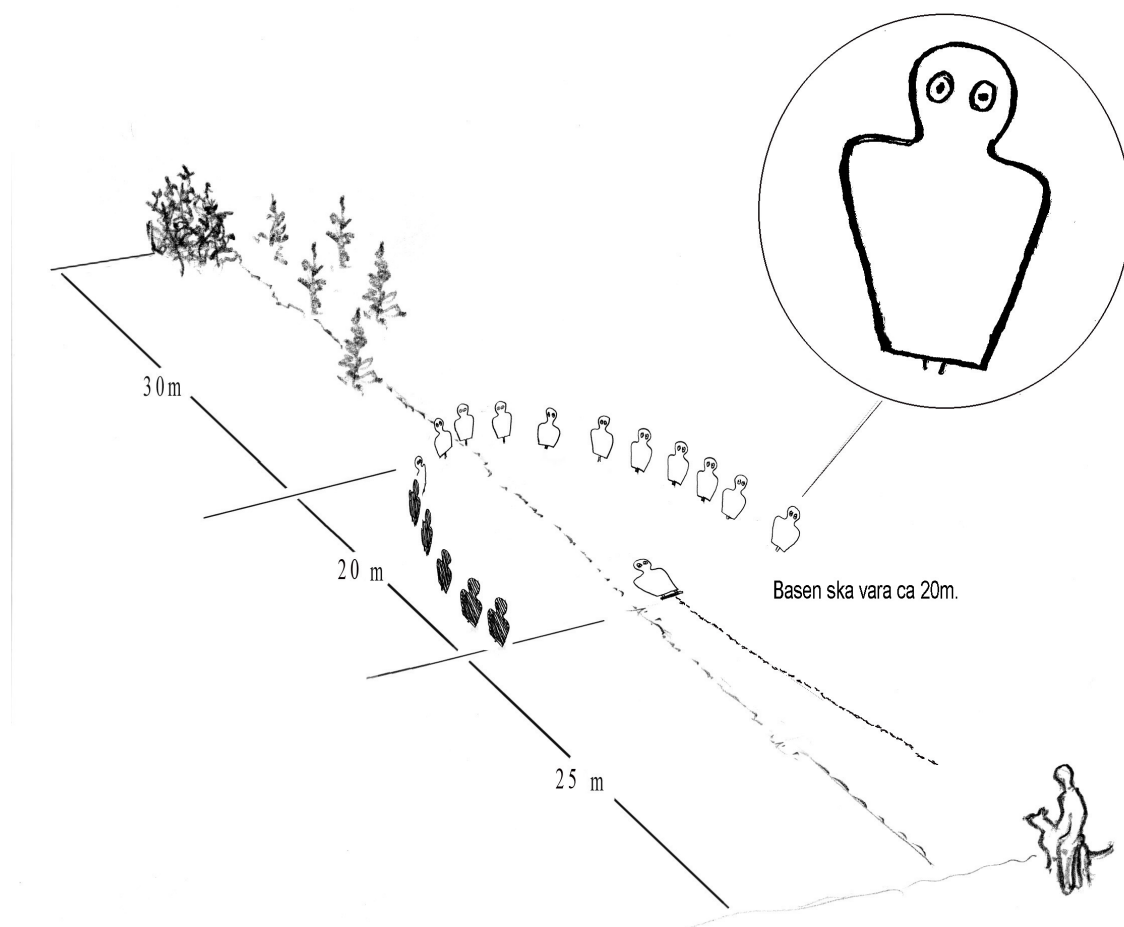
Föraren kopplar hunden och går tillbaka genom figurraden. Föraren låter hunden gå fram till dessa om hunden visar intresse eller visar rädsla. Hunden passerar förbi vippfiguren med minst 10 meter.

Efterkontroll

Föraren gör en ny promenad genom figurraden och passerar den sista figuren innan de vänder tillbaka mot utgångsläget.

Först när hunden har lämnat testplatsen läggs vippfiguren ner av en funktionär.

Bild 8

Mellan de sex (6) figurerna i mitten är avståndet emellan varje figur ca 1,5 meter (centrum – centrum). Resterande figurer ska vara jämnt fördelade över området.

AKTIVITETSINIVÅ - moment nr 7

Syfte

Att bedöma hundens reaktioner i en situation där förväntad aktivitet uteblir. Detta moment används för att bedöma hundens förmåga till att koppla av i passivitet.

Miljö

Vid val av provplats ska väljas ett område där det helt naturligt finns skogsgrenar, pinnar, stenar och dylikt på marken och är fritt från störningar. Alternativa provplatser måste finnas.

Material

Inget.

Genomförande

Domarna och åskådare ställer sig vid anvisad plats. Förare och hund ska passera förbi publik och funktionärer och därefter stanna på anvisad plats 10 meter från gruppen (bild 9). Hunden ska under provet ha full frihet att röra sig i kopplets längd. Föraren ska vara passiv.

Testledaren

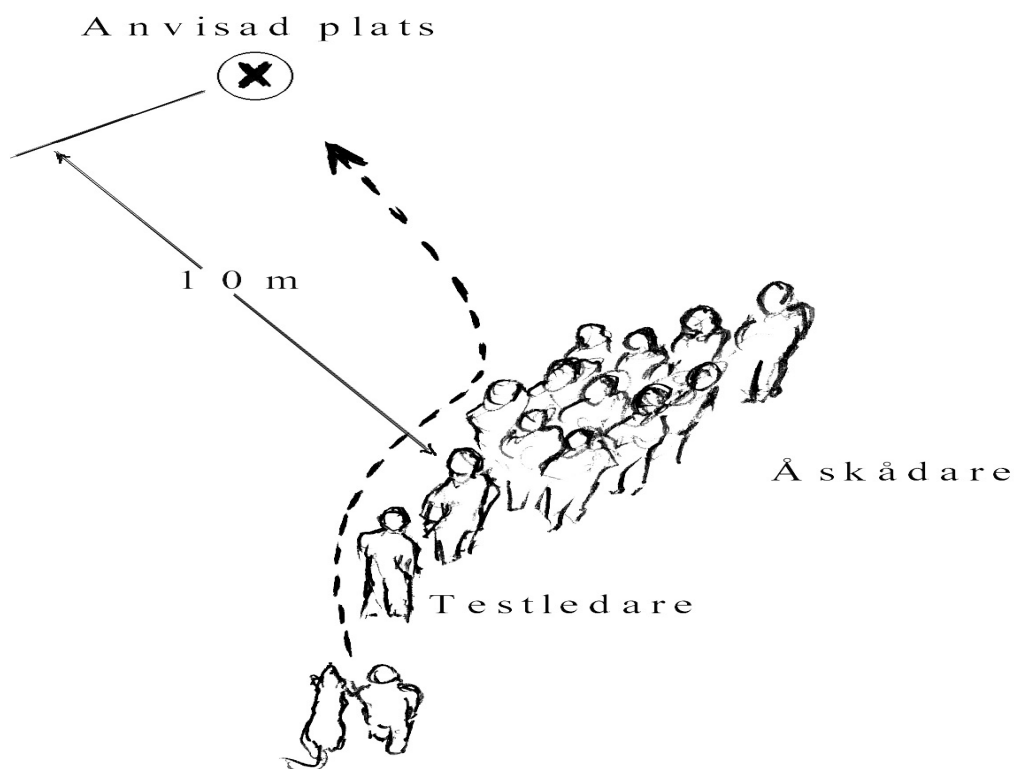
Testledaren informerar föraren om momentets genomförande, informerar om anvisad plats och följer ekipaget fram till publikgruppen, där han/hon själv stannar. Då ekipaget är på plats börjar tidtagningen. När tiden är slut meddelar testledaren att momentet är klart.

Provtid 3 min.

Anmärkning

Om hund rastar på provplatsen, ska ny plats användas till nästa hund.

Bild 9

ÖVERRASKNING – moment nr 8

Syfte

Att testa hundens förmåga att agera i en överraskande situation då den ej är engagerad i en annan handling.

Miljö

Platsen ska väljas så att domarna kan se hunden under hela momentet och att hunden ges möjlighet att fly utan risk för att skada sig. Hund och förare ska lätt kunna passera. Overallen får inte hängas framför trädstammar eller dylikt. Vägen som ekipaget ska passera ska vara fri och jämn, samt markerad vid början och slut, d.v.s. minst 10 meter före och minst 10 meter efter overallen.

Utformning och material

En overall, utan stoppning (mansstorlek 50 - 52), utan huvud, i färg som avviker från bakgrunden (blå, grå, grön). I övre delen av overallen ska finnas en träribba som håller ut armarna. Det är viktigt att overallens ärmar sticker ut ordentligt så att den framstår som ett hot mot hunden. OBS inga fladdrande ärmslut.

I övre delen av ribban sätts två krokar, som draglinan kan fästas i. Benen måste fästas djupt ned mot marken så att inget "lufthål" uppstår och isär för ökad stabilitet i uppryckt läge.

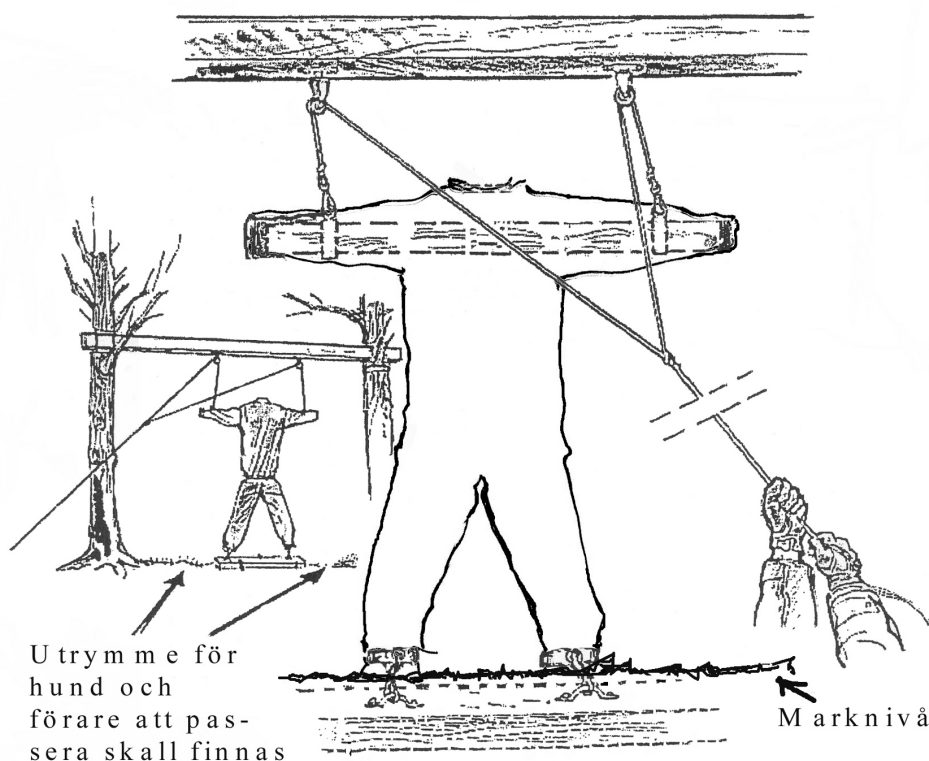
Overallen måste stå absolut stilla i uppryckt läge och placeras så att den kommer upp fritt.

Overallen arrangeras så att den kan ryckas upp framför hunden som en överraskning. (bild 10)

Lämpligt med en mindre fördjupning i marken så overallen inte blir en synretning innan den rycks upp. Hunden ska inte upptäcka overallen på avstånd.

Funktionär som sköter momentet ska stå minst 10 m före overallen.

Bild 10

Genomförande

Föraren går med hunden i förkortat koppel, som endast hindrar hunden att vika av i sidled från provplatsen, mot platsen för överraskningen.

Tre meter framför hunden rycks overallen upp och ska förbli helt stilla. Föraren ska instrueras att stanna och släppa kopplet när overallen dyker upp samt rikta kropp och blick mot overallen.

Föraren förhåller sig helt passiv och handlar först efter tillsägelse från testledare.

Om hunden stannar och nosar eller går bakom föraren innan overallen rycks upp, kallas ekipaget tillbaka till startplatsen och får påbörja sin promenad på nytt.

Tänk på att ge hunden tillräcklig tid för avreaktion innan efterkontroller.

Figurant

Tre meter framför hunden rycks overallen hastigt upp och ska förbli helt stilla. Nya rörelser i overallen utgör nya retningar. Gör en markering i naturen, där hunden ska befinna sig, när overallen rycks upp.

Hjälp till undersökning

Punkt 1. 30 sek övriga utförs i 15 sek. intervaller

1. Föraren passiv (30 sek)
2. Föraren går fram till overallen
3. Föraren börjar tala, sätter sig på huk invid overallen och lockar på hunden.
4. Om hunden inte tar sig fram inom tid, avgör domarna hur man bäst får hunden att avreagera innan efterkontroller påbörjas.

När hunden avreagerat påbörjas efterkontrollen.

Efterkontroll

Ekipaget går tillbaka till testledaren och passerar sedan overallen med anpassat koppel enligt testledarens anvisningar. Fri väg ska finnas före och efter overallen på minst 10 meter.

LJUDKÄNSLIGHET – moment nr 9

Syfte

Att testa hundens reaktioner i en överraskande bullersituation.

Miljö

Provet ska genomföras i terräng utan stora nivåskillnader.

Utformning

Ljudet ska utformas så att det kommer helt oförmodat.

Funktionär som sköter momentet ska stå minst 10 m före ljudkällan.

Material

Ca 3 meter långt spirorör, ca 30 cm i diameter. Se nedanstående bild, kamuflagefärgat och vilande på 4 tums regler, tvärställda så att röret inte till någon del berör marken. Spärr sätts i slutet på röret så att skrammelmaterialet ej ramlar ur röret. Skramlet kopplas till draglinan via en karbinhake så att man med hjälp av linan kan dra skramlet fram och tillbaka i röret. Skramlet dras enbart åt ett håll vid momentets utförande (*bild 11 och 12*). Ädarna täcks av t.ex. granris (*bild 13*).

Bild 11

Bild 12

Bild 13

Röret placeras så domarna kan se hunden under hela momentet och placeras så att hunden utan risk kan fly eller hoppa undan.
Skrammelmaterialet ska bestå av kätting, grytlock och hästskor eller liknande.

Genomförande

Ekipaget passerar platsen på ca 1,5 m och skramlet ska komma då hundens huvud passerat halva röret och pågå i ca 3 sekunder.

Föraren går med hunden på sin vänstra sida i förkortat koppel. Föraren ska släppa kopplet, stanna och vända sig mot skramlet då ljudet utlöses. Hunden får agera fritt och undersöka var ljudet kom ifrån.

Om hunden nosar, stannar eller går bakom föraren innan skramlet dras, kallas ekipaget tillbaka och får börja om promenaden.

Tänk på att ge hunden tillräcklig tid för avreaktion innan efterkontroller.

Hjälp till undersökning

Punkt 1. 30 sek övriga utförs i 15 sek. intervaller

1. Föraren passiv i 30 sek
2. Föraren går fram till skramlet
3. Föraren börjar tala, sätter sig på huk och lockar på hunden
4. Om hunden inte tar sig fram inom tid, avgör domarna hur man bäst får hunden att avreagera innan efterkontroller påbörjas.

När hunden avreagerat påbörjas efterkontrollen.

Efterkontroll

Ekipaget går tillbaka till testledaren. Passerar sedan skramlet med anpassat koppel enligt testledarens anvisningar. Fri väg på minst 10 meter ska finnas före och efter skramlet.

SLÄDEN – moment nr 10

Syfte

Att testa hundens förmåga att engagera sig med aggression mot hotfullt objekt.

Miljö

Provet ska genomföras i plan terräng.

Material

Halvfiguren som ska vara svart, militärgrön eller kamouflagefärgad, ska placeras på en släde som glider lätt och utan besvär på underlaget, dock ej så den inte går att stanna vid behov. Den militära halvfiguren ska ha ögon med en svart pupill omgiven av vitt (ögat ska vara 3 cm i diameter och pupillen 1,5 cm i diameter) samt med markerade tänder, se bilden, och vara påklädd med jacka och mössa. Finns skärm på mössan får den inte dölja ögonen. Linan ska vara av **stunt material** så att släden går att rycka fram.

Genomförande

Släden startas på ca 35 meters avstånd och dras på plan terräng. Den dras mot hunden för att väcka mesta möjliga handling. Släden hanteras av en domare. Släden stoppas och/eller rycks i samspel med hundens reaktioner. Släden stoppas definitivt då hunden visat den aggression den har, alternativt när hunden ”backar ur” – vill lämna situationen. Släden dras som längst fram till ett avstånd av två meter från förare eller hund, beroende på den som är närmast.

Tänk på att ge hunden tillräcklig tid för avreaktion innan efterkontroller görs.

Hjälp till undersökning

Punkt 1. 30 sek övriga utförs i 15 sek. intervaller

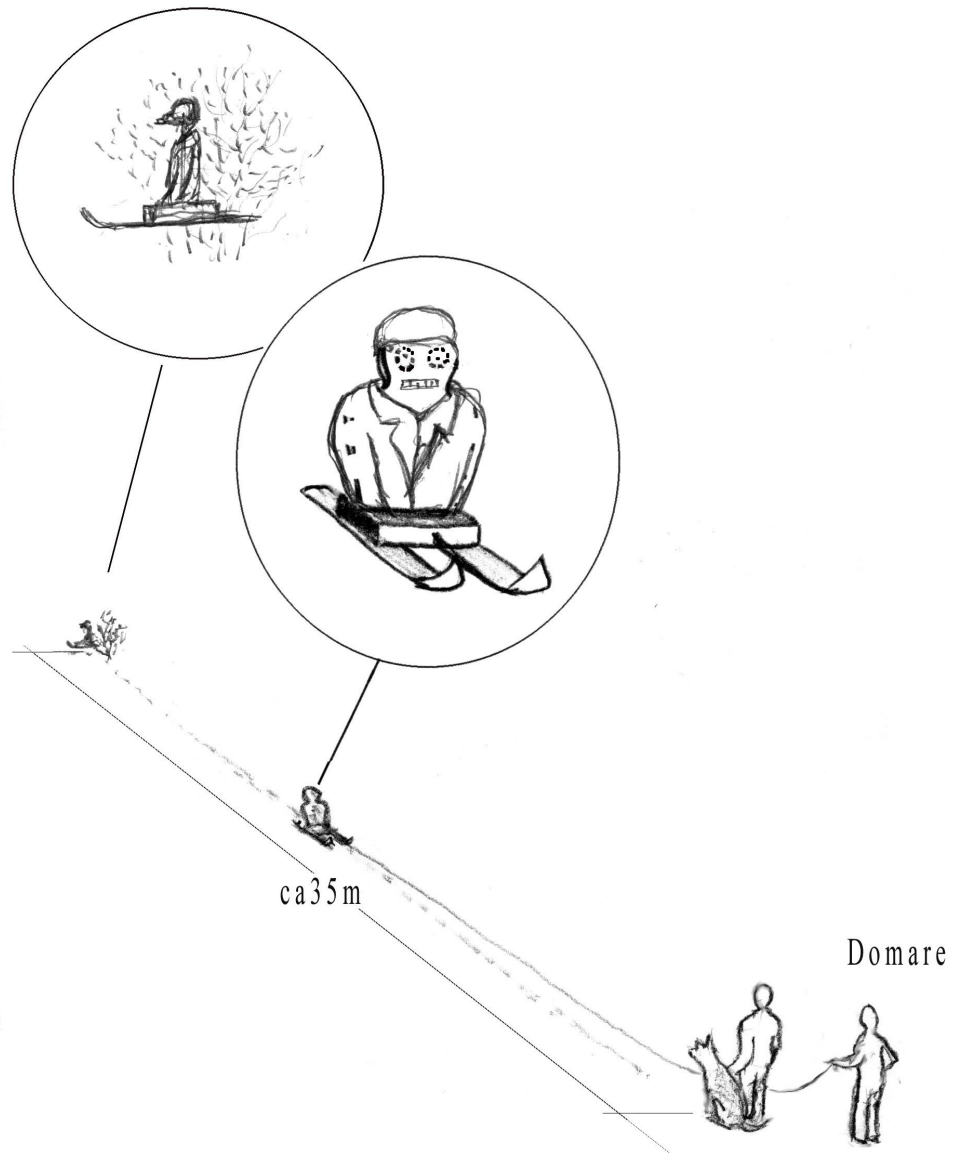
1. Passiv förare. (30 sek)
2. Föraren går fram till släden.
3. Föraren pratar med figuren/släden och lockar på hunden.
4. Föraren sätter sig på huk och lockar aktivt på hunden.
5. Om hunden har svårt för att gå fram lägger föraren handen över ögonen på figuren.
6. Hund som undersöker baksidan av figuren lockas att även ta kontakt med framsidan innan efterkontroller börjar.
7. Om hunden inte tar sig fram inom tid, avgör domarna hur man bäst får hunden att avreagera innan efterkontroller påbörjas.

När hunden avreagerat påbörjas efterkontrollen.

Efterkontroll

Ekipaget går tillbaka till testledaren och passerar sedan släden med anpassat koppel enligt testledarens anvisningar.

Bild 14

SKOTTPROV - moment nr 11

Syfte

Att testa hundens reaktioner och förmåga att aktivera sig under skottlossning.

Miljö

Provet ska genomföras i terräng utan stora nivåskillnader men med möjlighet för skytten att stå gömd för hunden.

Utformning/materiel

Skytten ska befinna sig 20 meter från hunden. Vinden får inte vara sådan att eventuellt krutrök distraherar hunden. Lämpliga lekföremål ska finnas på platsen, exempelvis trasa.

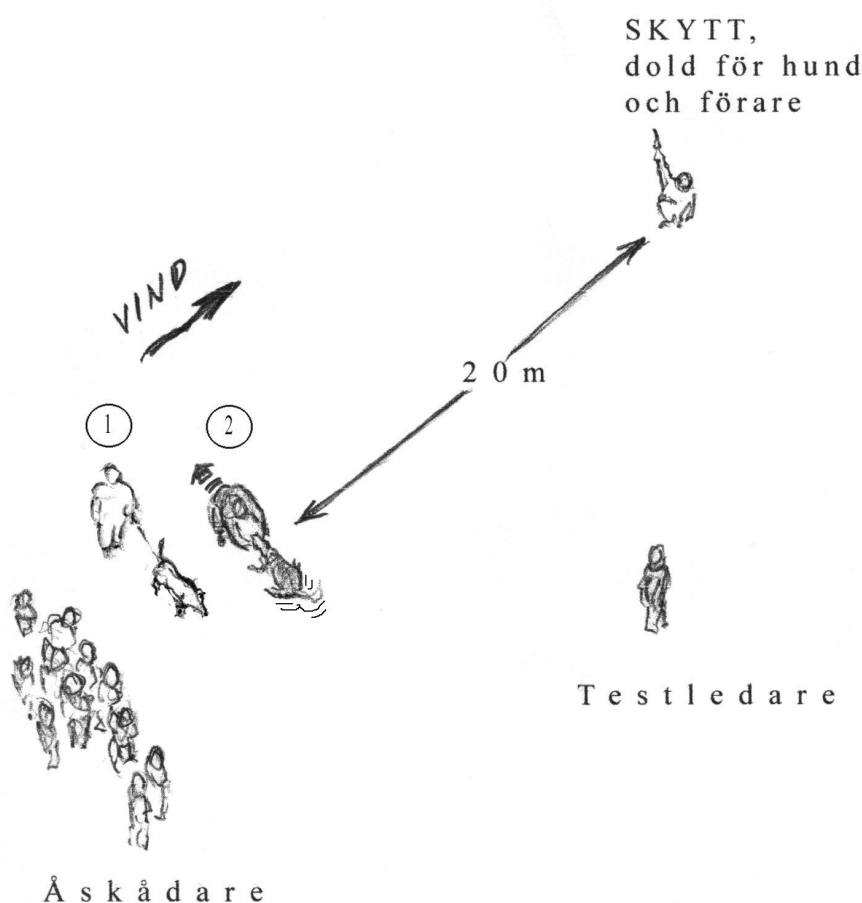
Genomförande

Föraren håller hunden i långt koppel utan att påverka den med kommandon, varvid två skott avlossas med 10 sekunders mellanrum.

Föraren engagerar därefter hunden i lek. När hunden startat leken ordentligt avlossas två skott med 10 sekunders mellanrum, observera att hunden inte står med baken mot skytten. Kan hunden inte förmås till någon aktivitet prövas hunden under passivitet.

Har hunden blivit påverkad av skotten ska den aktiveras på något sätt innan den lämnar platsen.

Bild 15

AKTIVITETSIVÅ - moment nr 12

Syfte

Att bedöma hundens reaktioner i en situation där förväntad aktivitet uteblir. Detta moment används för att bedöma hundens förmåga till att koppla av i passivitet.

Miljö

Vid val av provplats ska väljas ett område där det **helt naturligt** finns skogsgrenar, pinnar, stenar och dylikt på marken och är fritt från störningar. Alternativa provplatser måste finnas.

Material

Inget.

Genomförande

Domarna och åskådare ställer sig vid anvisad plats. Förare och hund ska passera förbi publik och funktionärer och därefter stanna på anvisad plats 10 meter från gruppen. Hunden ska under provet ha full frihet att röra sig i kopplets längd. Föraren ska vara passiv.

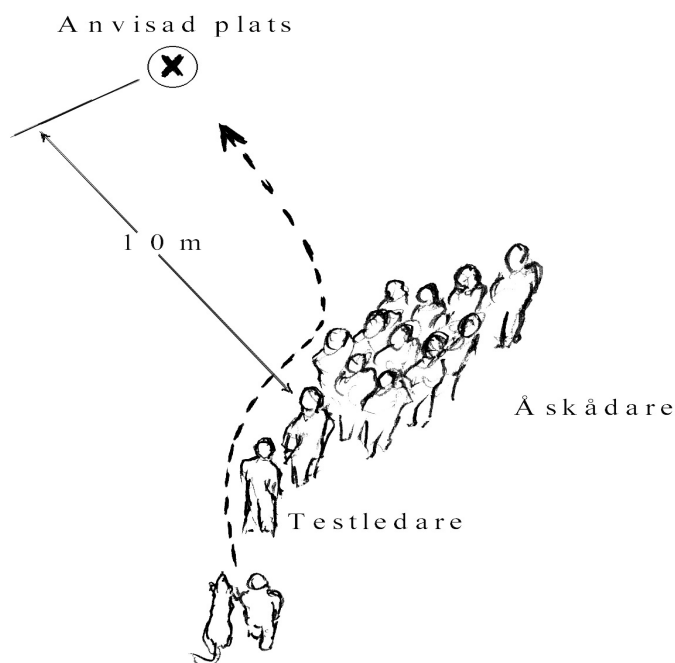
Testledaren

Testledaren informerar föraren om momentets genomförande, informerar om anvisad plats och följer ekipaget fram till publikgruppen, där han/hon själv stannar. Då ekipaget är på plats börjar tidtagningen. När tiden är slut meddelar testledaren att momentet är klart. Provtid 3 min.

Anmärkning

Om hund rastar på provplatsen, ska ny plats användas till nästa hund.

Bild 16

TILLÄGGSPROV

Ytterligare prov kan genomföras om något prov har misslyckats i avseende på utförande eller tekniska problem alternativt - i särskilda fall - provet/testet inte har utrett hunden klart.

Tilläggsprov får inte användas för att höja individens värde på aggression.